

GARANCIA

AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY
A vidékért kezesskedünk

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV-FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A MAGYAR MEZŐGAZDASÁG HETILAPHOZ

XIX. ÉVFOLYAM 2. SZÁM 2025. JÚNIUS

Interjú

AZ AGRÁRGARANCIA BIZTOSÍTJA A GAZDÁLKODÓK KISZÁMÍTHATÓ FINANSZÍROZÁSÁT

A magyar agrárszektor az elmúlt időszakban és napjainkban is több nehézséggel szembesült. A hazai és nemzetközi piacok változása, a költségek emelkedése, a jövedelmezőségi viszonyok romlása, a környezeti feltételek átalakulása, valamint az ismétlődő krízishelyzetek a gazdálkodók fejlődési és finanszírozási helyzetét is átformálták. A támogatott vidékfejlesztési beruházások mindeközben nagy lehetőséget nyújtanak a vállalkozások versenyképességének széles körű növeléséhez. A problémák leküzdése és a fejlődési lehetőségek kiaknázása hangsúlyossá teszik a gazdálkodás és a finanszírozás biztonságos hátterének megteremtését. Ezen témákról beszélgettünk dr. Herczegh Andrással, az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) ügyvezető igazgatójával.

Milyen meghatározó folyamatok befolyásolták az agrárvállalkozások működését?

Jól látható, hogy az agrárszektor az elmúlt években nehéz időszakon ment keresztül. A klímaváltozás miatt gyakoribbá váltak a szélsőséges időjárási körülmények, a gazdáknak szembe kellett nézniük a rendszeresen előforduló aszály- és fagykárok hatásaival is, amelyek drasztikusan befolyásolták terméseredményeiket, így jövedelmüket is. A szomszédban zajló háború teljes mértékben felborította a piaci viszonyokat. A mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó, jelentősen megemelkedett energia- és inputanyag-árakat nehezen tudták kigazdálkodni a vállalkozások, miközben az európai uniós intézkedések, valamint tervezett lépések tovább növelték a bizonytalanságot. A gazdálkodóknak mindezek mellett újabb krízishelyzettel kell megküzdeniük a sertéspestis és a madárinfluenza mellett megjelenő ragadós száj- és körömfájás-járvány kitörése miatt.

A hektikusan változó környezeti körülmények milyen hatást gyakoroltak a gazdák hitelezésére?

A gazdálkodók óvatosabbá váltak, amely a napi működésükben, valamint a fejlesztéseik megvalósításában is megmutatkozott. Mindeközben a bankok a korábbinál visszafogottabb hitelezési politikát kezdtek el alkalmazni, és szigorúbb feltételek mellett mérlegelték a finanszírozási kockázatokat. Az adott gazdasági körülmények között a hitelek drágábbak is lettek, melynek következtében az elmúlt években a mezőgazdasági és az élelmiszeripari hitelállomány stagnált, az ágazat hitelei jelenleg 1804 milliárd forintot tesznek ki. Ebben az időszakban tovább növekedett az Alapítvány szerepe, hiszen garantóri tevékenységével mind a vállalkozások, mind a bankszektor számára stabilitást, kiszámíthatóságot nyújtott. Az AVHGA kezességvállalásával jelentősen javít

DR. HERCZEGH ANDRÁS

MINDEN ERŐFESZÍTÉSÜNK ARRA IRÁNYUL,
HOGY AZ ÉLELMISZER-GAZDASÁG
SZEREPLŐINEK FINANSZÍROZÁSI
FELTÉTELEIT JAVÍTSUK.

totta a gazdák hitelhez jutásának esélyeit, az évek óta stagnáló agrár-hitelállomány ellenére az Alapítvány a tavalyi évben mintegy 5 százalékos garantált hitelállomány-növekedést tudott elérni.

Elsősorban mely vállalkozások igényelhetik a kedvezményes díj alapítványi kezességet?

Az Alapítvány az agrárszektor egészének nyújt kezességet, vagyis az elsődleges mezőgazdasági termelők mellett az élelmiszeriparhoz és a tágabb agrobizniszhez tartozó vállalkozásoknak egyaránt. Sőt, vidékfejlesztési céllal más vállalkozók hitelezésében is szerepet vállal. Az AVHGA helyzete nagyban különbözik valamennyi hazai pénzügyi intézményétől, hiszen a mikrovállalkozások kiemelkedő számban szerepelnek az ügyfélkörében, annak közel 90 százalékát ők adják, és a garantált hitelek mintegy 70 százaléka 25 millió forint alatti mikrohitel. A széles banki partneri hálózatnak köszönhetően az Alapítvány kedvezményes kezessége az ország minden pontján elérhető a gazdák számára. Az AVHGA által támogatott vállalkozások legnagyobb számban Békés vármegyében működnek, a déli, valamint a délkeleti vármegyékben sokkal jelentősebb a kezességigénylés az ország nyugati és a középső részével szemben, ahol szintén jelen vannak az élelmiszergazdaságban tevékenykedő gazdaságok.

Az agrárszektor ágazatait tekintve milyen tendenciák figyelhetők meg?

A szántóföldi növénytermesztés a magyar mezőgazdaság meghatározó ágazata, és a bankok számára továbbra is ígéretesen hitelezhető tevékenység, azonban az ágazatot érő hatások miatt a kiválóan finanszírozható kategóriából jóra értékelődött át. Az uniós területalapú támogatásokkal kiegészített bevételek sem biztosítják azt a stabil jövedelembiztonságot, mint amilyen 5-10 évvel ezelőtt volt. A növénytermesztés költségei megemelkedtek, a piaci körülmények következtében pedig értékesítési árai mérséklődtek, amely a jövedelmezőségre kedvezőtlenül hatott. Az elmúlt években a takarmányárak csökkenése miatt az állattartók kezdtek relatíve jobb helyzetbe kerülni, viszont az ő tevékenységük is kockázatokkal terhelt, többek között a különféle állategészségügyi problémák megjelenése miatt.

A ragadós száj- és körömfájás-járványnak milyen következményei lehetnek az ágazat finanszírozásában?

Márciusban és áprilisban a járvány öt szarvasmarha-telepen jelent meg. Ebből négy érintett vállalkozás összesen 2,8 milliárd forintnyi hitelhez kapcsolódik alapítványi kezesség. Az AVHGA portfólióját tekintve a járvány által veszélyeztetett állattartó vállalkozások közel 3000 ügyfelet jelentenek, és nekik mintegy 105 milliárd forintos hitelhez nyújtottunk kezességet. A vis major helyzet mérséklésének érdekében a kormányzat az érintett adósok részére 2026. április 30-ig hitelmoratóriumot hirdetett meg. Az Alapítvány – az aszályhelyzetben már korábban is alkalmazott hitelmoratórium gyakorlatához hasonlóan – azonnal megkezdte az együttműködést a bankokkal a hitelek átütemezése, valamint olyan megoldások kidolgozása érdekében, amelyek biztosítják a tenyésztők finanszírozásának stabilizálását. Az AVHGA nem számít jelentős beváltási hullámról a járvánnyal összefüggésben, ugyanakkor számolni kell azzal, hogy a krízishelyzet következtében az állattartók beszállítóinak és feldolgozóipari vevőinek gazdasági helyzete, illetve hitelképessége is változhat. A magasabb kockázatok hatása az új hitel-felvételeknél is meg fog mutatkozni, azonban az Alapítvány a mostani helyzetben is segíteni kívánja az érintetteket, és finanszírozásukban remélhetőleg a bankok továbbra is partnerek lesznek.

Milyen támogatott finanszírozási konstrukciókat igényelhetnek az agrárvállalkozások?

A kormányzat felismerve, hogy az agrárszektor forrásigénye jelentősen magasabb más ágazatokénál, nagy hangsúlyt helyez

arra, hogy különféle kedvezményes finanszírozási megoldásokkal, támogatott hitelkonstrukciókkal segítse a szektor hitelezését. Az Agrár Széchenyi Kártyát 2011 óta vehetik igénybe az agrárvállalkozások, illetve néhány éve került bevezetésre a Széchenyi Beruházási Hitel kamattámogatott konstrukció, amelyek kifejezetten a mezőgazdasági és az élelmiszeripari vállalkozások hitelezésének elősegítését célozzák. A konstrukciók keretében az AVHGA eddig 50 ezer ügylethez biztosított kezességet. Mostanra már a két nagy hazai tulajdonú bank mellett valamennyi pénzügyi intézménynél igényelhetők az ASZK és ASZB hitelek. A hiteltermékek jelentős kamatkedvezményt és kezességi díjtámogatást biztosítanak az ügyfelek részére. Válsághelyzetekben az érintett gazdálkodók további kedvezményekben részesülnek, például a fizetési ütemezés átalakítása vagy többlettámogatás formájában. A támogatott agrárhitelek kialakításában a kormányzat és a finanszírozók számára is kihívást jelentenek azok az uniós szabályok, amelyek az agráriumot illetően mindig is speciálisak voltak, és jelenleg teljes revízió alatt vannak. A gazdálkodók számára fontos a legkedvezőbb megoldás kidolgozása és alkalmazása, és azért vagyunk, hogy mindig megtaláljuk a legjobb eszközöket a gazdák támogatására.

Miként támogatja az AVHGA az agrárium beruházásainak sikeres megvalósítását?

A Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv (KAP ST) keretein belül az uniós források és az azt kiegészítő 80 százalékos nemzeti társfinanszírozás történelmi mértékű támogatási összeget biztosít a vidékfejlesztési beruházások megvalósítására. Annak kifejezetten örülök, hogy az Agrárminisztérium a pénzügyi intézményekkel együttműködve kidolgozott egy megoldást a projektekhez kapcsolódó agrárhitelezés költségeinek enyhítésére. A KAP ST lehetőséget nyújt arra, hogy a beruházások hatékony felhasználásának érdekében az agrárvállalkozások kamat- és garanciadíj-támogatást is igénybe vehessenek. A támogatási okirattal rendelkező gazdálkodók projektjük megvalósítási és fenntartási időszakában akár éveket fedezhetik a hitelfelvételük kapcsán felmerülő költségeket, amennyiben projektjük a 65 százalékos támogatási intenzitást nem haladja meg. Ez azt jelenti, hogy évekig nem kell kamat- és garanciadíjat fizetniük. Ennek a relatíve magas kamat-környezetben különösen nagy jelentősége van. Mint ahogyan a Vidékfejlesztési Programban, úgy a jelenlegi ciklusban is várható, hogy a beruházásoknál a gazdák többsége igényelni fogja az alapítványi kezességet, ezért lényeges, hogy az agrárkormányzat a kezességi díjat is átvállalja. Valamennyi agrárberuházás fontos, az agrárium összes területén erősíteni kell a versenyképességet. Az AVHGA azonban elkötelezett a gazdák széles körű támogatása iránt, így a KAP Stratégiai Terv hatékony forrásfelhasználásának és a beruházások sikeres megvalósításának érdekében a projektekhez kapcsolódóan akkor is két évig díjmentességet biztosít, ha a vállalkozás nem pályázott, vagy valamilyen oknál fogva nem jogosult garanciadíj-támogatásra. A kezességvállalás díja a két évet követően is csupán 0,16 százalék.

A gazdák a jövőben is számíthatnak az AVHGA támogató szerepvállalására?

Az Alapítvány küldetésének megfelelően a továbbiakban is támogatni kívánja az agrárágazat működésének és fejlődésének finanszírozását, hiszen a versenyképesség erősítése a magyar agrárszektor előrelépésének kulcskérdése. Minden erőfeszítésünk arra irányul, hogy az élelmiszer-gazdaság szereplőinek finanszírozási feltételeit javítsuk, és megtaláljuk számukra a legkedvezőbb megoldásokat. Az ország gerincét a vidék adja, így a KKV-k segítése kiemelt jelentőséggel bír, azonban a szektor hatékonyságának és sikerességének érdekében valamennyi szereplőt támogatni szükséges. Az agrárvállalkozások, a kormányzat, valamint a pénzügyi intézmények a jövőben is számíthatnak az AVHGA finanszírozást elősegítő, stabilizáló szerepvállalására.

Finanszírozás

KIEGYENSÚLYOZOTT, DE NEM NÖVEKVŐ MEZŐGAZDASÁGI HITELEZÉS

A Központi Statisztikai Hivatal, illetve az Agrárközgazdasági Intézet (AKI) adatai szerint a 2024. évben a mezőgazdaságban működő vállalkozások és egyéni gazdaságok hiteleinek állománya lényegében szinten maradt. A teljes mezőgazdasági hitelállomány 2024 végén elérte a 1048 milliárd forintot. A hitelek közel kétharmada (kb. 623 milliárd forint) a társas vállalkozásokhoz kapcsolódott, az egyéni gazdaságok mintegy 376 milliárd forint hitellel rendelkeztek.

A mezőgazdasági társas vállalkozások 2024. december 31-ei hitelállományában a beruházási hitelek, a hosszú lejáratú forgóeszközhitel és a folyószámlahitelek hányada volt a legmagasabb. A hitelek közül a legnagyobb mértékben az állattenyésztési ágazat és a szántóföldi növénytermesztés részesedett. Mind a társas, mind az egyéni vállalkozások újonnan felvett hitelei mérséklődtek valamelyest az előző évhez képest. Az egyéni gazdaságok hiteleinek zöme a szántóföldi növénytermesztőket finanszírozta.

A 2024-es évben is több kedvezményes hitelkonstrukció volt elérhető a gazdálkodók számára, így például az Agrár Széchenyi Kártya folyószámlahitelt, valamint az Agrár Széchenyi Beruházási Hitelt is lehetett igényelni. Az év végi mezőgazdasági hitelállomány nagyobb része, közel 64 százaléka kedvezményes hitel volt, a piaci alapon nyújtott hitelek részesedése pedig 36 százalékot tett ki. Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességével 2024-ben is számos mezőgazdasági vállalkozás jutott banki finanszírozási forráshoz, vagyis az agrárgarancia kiemelkedő szerepet játszott az ágazat fejlődésében. A tavalyi év végén a teljes mezőgazdasági hitelállomány hozzávetőlegesen 40 százaléka mögött állt alapítványi kezesség. A kezességvállalás kimagasló a kisebb méretű, főként mikro- és kisvállalkozások esetében. A kezességi ügyletek több mint 90 százaléka a mikrovállalkozásokhoz, további 8-9 százaléka a kisvállalkozásokhoz kapcsolódott.

Támogatás

ERDŐTELEPÍTÉS ÉS FÁSÍTÁS TÁMOGATÁSA

A KAP Stratégiai Tervben 2025 áprilisától több szakaszban nyújthatók be pályázatok az „Erdőtelepítés és fásítás támogatása” című (KAP-RD38-RD39-1-25 kódszámú) felhívásra. A rendelkezésre álló teljes támogatási keretösszeg 64 milliárd forint.

A kiírás egyik beavatkozási területe az erdőtelepítést vagy ipari célú fásszárú-ültetvény létesítését veszi célba, így földhasználat-váltási lehetőséget kínál a földhasználók részére. Az erdőgazdálkodás mellett hosszú távú elköteleződésre, vagy az ipari célú fásszárú-ültetvények által jövedelmek diverzifikálására, vagy ökoszisztéma-szolgáltatási célú (zöldsáv, vízvisszatartó, talajvédelmi funkciójú) erdők telepítésére ösztönzi a gazdálkodókat. Az a természetes személy vagy jogi személy adhat be pályázatot, aki vagy amely a támogatási kérelem benyújtásának napján a telepítéssel érintett földterület tulajdonosa vagy a tulajdonos erdőtelepítéshez, esetleg ipari célú fásszárú-ültetvény létesítéséhez történő hozzájárulásával rendelkezik.

A kiírás másik beavatkozási területe a telepített új erdők ápolását segíti, illetve az erdőtelepítés miatt kieső mezőgazdasági jövedelem kompenzációját szolgálja. A rendkívül költséges és hosszú megtérülési idejű erdőtelepítéssel történő földhasználat-váltás ugyanis csak így válhat vonzóvá a földhasználók számára. Az a természetes személy vagy jogi személy igényelhet ilyen támogatást, aki vagy amely támogatott erdőtelepítést valósított meg.

A támogatási kérelmek benyújtásának első szakasza 2025. május 9-én lezárult, de 2025. augusztus 1-jétől szeptember 1-éig újabb benyújtási időszak nyílik meg, illetve 2026 során is lesz még két

beadási periódus. A nyertes pályázók vissza nem térítendő, egy-séggköltség alapú, egy hektárra meghatározott, átalánytámogatás-ban részesülnek.

Interjú

MANCSO TOJÁS: SZINTLÉPÉS SAJÁT JÉRCÉVEL ÉS TAKARMÁNNYAL

Hogyan ültethetők át a kistermelésben megszerzett családi hagyományok és a tudás egy vállalkozásba, és ebben milyen szerepe van a finanszírozásnak – mindezt jól lehet nyomon követni a mátra-terenyi, de Mátranovák székhellyel működő MANCSO Tojás Étkezési Tojástermelő és Kereskedelmi Kft. történetén, amelyet Tóth Attila, a cég vezetője mutat be.

Tóth Attila: A szüleim kezdték el a tojástermelést, és 2008 környékén, 22 éves koromban álltam bele én is teljes válszélességgel, amikor a család úgy döntött, hogy a házuknál lévő kis gazdasági épületből kiindulva építünk egy új telephelyet, és megpróbálunk megélni a tojástermelésből. A szüleim az 1970-es, '80-as évek óta kistermelőként, őstermelőként dolgoztak, és csirke-neveléssel, sertéstartással, nyúltenyésztéssel, valamint krizantém-termesztéssel foglalkoztak. Mivel a 2000-es években a tojástermelés tűnt perspektivikusnak, amellet döntöttünk.

A vállalkozás tehát gyakorlatilag egy, a háztáji gazdálkodás folytatásaként végzett tevékenységből alakult. Mi volt az első lépés ezen az úton, hogyan sikerült a szintlépés az árutermelő vállalkozássá váláshoz?

Az európai uniós tagságnak köszönhetően beindultak az uniós támogatások, mi is pályáztunk, hogy egy új telepet tudjunk létesíteni, azonban az indulás nagyon nehéz volt, rengeteg problémába ütköztünk. A teljes nemzetgazdaság számára nehéz időszak volt, hiszen akkor volt a válság, mi pedig éppen 2008 és 2010 között próbálkoztunk vállalkozásunk beindításával. Ezekben az években egyik bank sem akart finanszírozni minket, mert tőkeszegénynek ítélték meg a cégünket. Fiatal volt a vállalkozás, körülbelül 20-30 millió forintos árbevétellel, miközben maga a

beruházás 300-400 millió forint körüli összeget igényelt. Akkor egy ilyen méretű telepet nem lehetett olcsóbban kihozni, márpedig ahhoz, hogy ez a vállalkozás eltartsa a családot, és még a munkavállalókat is, megfelelően nagy méret kellett. A 30 ezres tojóállomány pedig nem is olyan nagy. A telep egy teljesen zöldmezős beruházás volt. Megnyertük a pályázatot, majd felvettük a támogatási előleget, és belekezdünk a projektbe. A szüleim azt gondolták, hogy innen már könnyedén megy minden, de sajnos ez nem így volt, azonban ekkor is szembesülnünk kellett azzal, hogy a már említett okok miatt a válságban egyik pénzügyi intézmény sem akar finanszírozni minket.

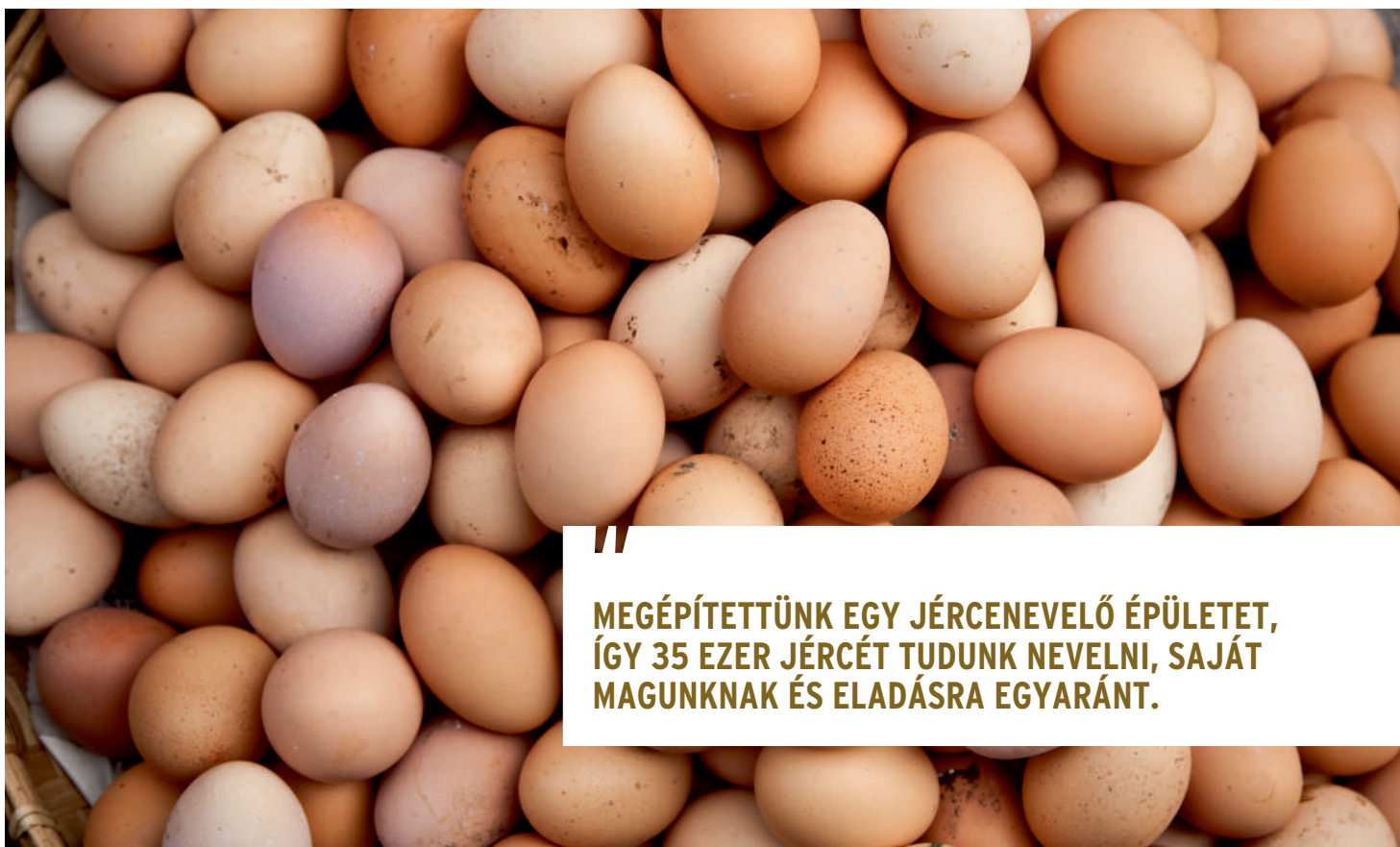
Mi jelentette a megoldást a beruházás megvalósítására?

A termelés finanszírozásához forgóeszköz-hitelre, és azon felül beruházási hitelre is szükségünk volt. A kiadások egyre növekedtek, azonban csak azt tartottuk szem előtt, hogy haladjanak előre a dolgaink. Volt már egy főiskolai diplomám, és elkezdtem az egyetemet is, de azt aztán nem tudtam folytatni, mert óriási energiákat kellett beletenni a vállalkozásba, és közben azt is láttam, hogy ha ezeket a nehézségeket megugorjuk, akkor ebből egy valóban sikeres vállalkozás jöhet létre. Szükség volt a további finanszírozásra, ezért újra elkezdtem tárgyalni a banki ügyintézőkkel, és hitelezőként körülbelül egy év múlva állt be a projektünk mögé egy kisebb takarékszövetkezet. Valóban támogatni kívánták a beruházásunkat, azonban kevesebb hitelösszeget kaptunk a tervezettnél, így lefeleztük a projektet, és 2012-ben a 60 ezer helyett 30 ezer tojótyúkkal indultunk el, a két istálló helyett pedig végül csak egyet építettünk meg. Most talán jobb helyzetben vagyunk, de folyamatosan nagy erőket kell mozgósítanunk, hogy működtessük a céget, mert egy ilyen vállalkozásnak óriási forgóeszköz-igénye van. Az elmúlt időszakban több cég is segített bennünket, például takarmánykeverők, azonban amikor nagyon felmentek a takarmányárak, arra jutottunk, hogy megfontoltabban kell átgondolnunk a kiadásainkat, miközben oda kell figyelni a minőségre is, ezért úgy döntöttünk, hogy építünk egy takarmánykeverőt.

Az újabb beruházásokhoz is szükséges volt külső forrás bevonása?

Igen, de az új projektet már az OTP Bank hitelezte meg nekünk, és időközben a takarékszövetkezeti hitelt is kiváltotta 2013-2014 környékén úgy, hogy a Növekedési Hitelprogram feltételei szerint kaptuk a finanszírozást, ami jóval kedvezőbb konstrukciót jelentett számunkra. A finanszírozásunkba belépett ráadásul az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány is, és az általa nyújtott garanciának köszönhetően a hitel még kedvezőbb kamatozású lett. Abban is szerencsés volt a helyzetünk, hogy ekkor döntöttünk a takarmánykeverő üzem létesítéséről, amihez szintén igénybe tudtuk venni a bank és az alapítvány segítségét. Ez nagyon jó döntésnek bizonyult, mert kedvezőbb áron tudtunk kiváló minőségű takarmányt előállítani, és egyben át is alakítottuk a takarmány-ellátásunk finanszírozási szerkezetét is. Át kellett állnunk arra, hogy előre megvásároljuk az alapanyagokat, és egy

MEGÉPÍTETTÜNK EGY JÉRCENEVELŐ ÉPÜLETET, ÍGY 35 EZER JÉRCÉT TUDUNK NEVELNI, SAJÁT MAGUNKNAK ÉS ELADÁSRA EGYARÁNT.

kis készletet halmozunk fel belőlük, hiszen az a tudat, hogy mindig van készleten takarmányunk, biztonságot jelentett.

Mekkora mértékben járult hozzá a takarmánykeverő a cég fejlődéséhez?

A fejlesztés jelentős mértékben támogatta a cég előrelépését. Lejjebb vitte a költségszintünket, nőtt a hatékonyságunk, és sok problémánk áthidalásában segített, továbbá a jövőnk tervezését is megalapozta. A beruházás mellett óriási segítség volt, hogy 2017 elejétől a tojás áfája 5 százalékra csökkent. Ez annál is inkább fontos volt, mert jelentős áfaterhekkkel kellett szembenéznünk, és a tisztességes piaci szereplők számára az áfacsalások elterjedése nagy problémát és versenyhátrányt jelentett. Az 5 százalékos áfa bevezetése ezt kiküszöbölte. Közben pedig már mi is belejöttünk a termelésbe, és nemcsak a tojás-előállítás ment jobban, hanem egyre több és jobb kapcsolatunk épült ki, és jobban kiismertük a tojáspiact működését. Persze még most is tanuljuk, de azért már szélesedett a látókörünk.

Milyen lehetőségek álltak rendelkezésükre további beruházásaik megvalósítására?

Éppen most tartunk ott, hogy befejeztünk egy újabb fejlesztést, ugyanis 8-10 év elteltével megint egy beruházásra szántuk el magunkat, és megépítettünk egy jércenevelő épületet, így 35 ezer jércét tudunk nevelni, saját magunknak és eladásra egyaránt. A tyúkokat legalább másfél évig tartjuk, tehát magunknak csak másfél évente egyszer nevelünk, a többit pedig eladjuk. Azért volt erre is nagyon szükség, mer a tojó jérce az alapja annak, hogy milyen lesz a termelés következő másfél évben. Eddig ez nagyon hektikus volt, sőt, többször fordult elő, hogy gyengébb jércét kaptunk. Most viszont már az általunk nevelt állományt állítottuk termelésbe, és nagyon jó eredményeket értünk el, hiszen alacsony a mortalitás, magas a termelési százalék, és nagyon jó a tojás minősége. Az, hogy nagy odafigyeléssel, magunk neveljük a jércé-

ket, 400-500 ezerrel több tojásunk van egy évben, aminek pedig az eredményességre kiemelkedő hatása van, hiszen a költségek gyakorlatilag ugyanakkorák. Mindezek mellett vettünk egy új tojáscsomagoló gépet, és építettünk egy új tojásraktárt is, az energiahatékonyságunkat pedig napelemmel növeltük. Ezek a fejlesztések az OTP Bank és az AVHGA kezességének köszönhetően jöttek létre. Vannak további terveink is, és ezek sikeresebb megvalósítása érdekében pályáztunk is, hogy bővítsük a termelésünket. Jelenleg azonban mindent nagyon meg kell fontolni, mert a beruházások óriási terhet jelentenek, és persze a legfontosabb a piac, a kereset és a kínálat alakulása, a beruházások tervezésénél is legalább öt évre előre kell gondolkodni.

A MANCSO Tojás Kft. milyen értékesítési láncsal rendelkezik?

Vannak saját üzleteink, amelyeket még a szüleim alapítottak, és a partnereink között vannak kisebb élelmiszerboltok, ABC-k, zöldségesek, ahol értékesítjük termékeinket. Szállítunk továbbá kisebb térsztaüzemeknek és cukrászdáknak, valamint éttermeknek is, ők jelentik a kisebb partnereket, és körülbelül százzal állunk együttműködésben. Ezekon kívül 6-8 tojáskereskedőnek, valamint közvetve multi kiskereskedelmi láncnak is beszállítunk.

Tervezik a jövőben szélesíteni a tevékenységi körüket vagy termékpalettájukat?

Van egy különleges termékünk, a Mancsopell, amelyet a cégnevünkől és a pellet szóból kiindulva neveztünk el, tekintve, hogy egy saját fejlesztésű pellettről van szó. Sokat kísérleteztünk, így jöttünk rá, hogy a tyúkrágyából hogyan lehet pelletet létrehozni. Ezt a pelletet növények alá forgalmazzuk, egyebek mellett például a talajszerkezet javításában is segítséget nyújt a gazdálkodóknak. Mindenféle növényi kultúrában alkalmazható, a konyhakertektől kezdve egészen a nagy területen termelt szántóföldi növényekig. Most még nincs nagy mennyiségű termékünk, de jövőre már szeretnénk megnövelni a termelést.

Támogatás

FOLYTATÓDIK AZ ÖNTÖZÉSFEJLESZTÉS TÁMOGATÁSA

A közelmúltban lezárult a támogatási kérelmek benyújtásának első két szakasza az „Öntözésfejlesztési és vízfelhasználás hatékonyságát javító mezőgazdasági üzemben belüli komplex beruházások támogatása” című (KAP-RD12-RD01c-1-24 kódszámú) és az „Öntözésfejlesztési és vízfelhasználás hatékonyságát javító mezőgazdasági üzemben belüli beruházások támogatása” című (KAP-RD12-RD01c-2-24 kódszámú) KAP Stratégiai Terv pályázati felhívásokra. A konstrukciók az öntözésfejlesztési és vízfelhasználási hatékonyságjavító, illetve a takarékos vízfelhasználást megalapozó zöld beruházások előmozdítását segítik. Támogatható tevékenységek az öntözővíz felhasználásának hatékonyságát javító beruházások megvalósítása, a

vízvisszatartási létesítmények vízkészlet-gazdálkodásának korszerűsítése, a melioráció és vízfelhasználás hatékonyabbá tétele és az öntözőberendezések energia-felhasználásának javítása. Mezőgazdasági termelők vagy azok tagságával működő szervezetek; állami elismeréssel rendelkező együttműködések; a gyógynövénytermesztésben integrátori vagy feldolgozó tevékenységet folytató vállalkozások nyújthatnak be támogatási kérelmet.

A nyár végétől mindkét kiírás esetében további két-két támogatási időszak során lehet majd támogatási kérelmeket benyújtani. Az összetett pályázati dokumentáció sikeres kidolgozása érdekében az érintett gazdálkodóknak már most célszerű megkezdeni a felkészülést a támogatási kérelem beadására. A támogatás alapesetben az elszámolható költségek maximum 50 százaléka lehet. A pályázó által elnyert vissza nem térítendő támogatás kiegészítéseként további kamat- és garanciadíj-támogatást lehet igényelni a beruházások könnyebb megvalósíthatóságának érdekében, de a támogatás intenzitásának maximális mértéke nem haladhatja meg a 65 százalékot. Az első kiírás esetében a teljes támogatási keretösszeg 49,3 milliárd forint, az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás minimum 200 millió, legfeljebb 5 milliárd forint. A második kiírás esetében a támogatási keretösszeg összesen 16,5 milliárd forint, az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás legfeljebb 200 millió forint.

KIBŐVÜLT FIZETÉSI LEHETŐSÉG

Valamennyi mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatást igénybe vevő gazdálkodót közvetlenül érint, hogy a Magyar Államkincstár Nemzeti Kifizető Ügynökség új fizetési lehetőséget vezetett be ügyfelei részére. Mostantól lehetőség van arra, hogy az érintett gazdasági szereplők a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokkal kapcsolatos befizetéseket nemcsak banki átutalással, hanem interneten keresztül, online bankkártyás fizetéssel is kiegyenlíthessék. A kedvezményezettek számára az új fizetési lehetőség egyfelől azért kedvező, mert nem kell átutalási költséget fizetniük többlettheherként, hanem kizárólag a valóban befizetendő összeggel terhelődik meg számlájuk. Másfelől, elkerülhetők a hibás befizetések. Korábban esetenként előfordult, hogy nem teljesült maradéktalanul a befizetési kötelezettség, és/vagy nem megfelelő számlaszámra történt az utalás. Ugyancsak kiküszöbölhetők az utaláshoz kapcsó-

lódó közleménybe írottak miatt alkalmanként előforduló adminisztrációs pontatlanságok és az ebből adódó esetleges késedelmes fizetések. Ez utóbbiak kellemetlen következményekkel járhatnak, hiszen több támogatási jogcím esetében a kedvezményezett nem szerezhet a támogatás igénybevételére jogosultságot, ha nem maradéktalanul és nem határidőben fizette be a kötelező hozzájárulás összegét.

Az online befizetési lehetőség első lépésben a kárenyhítési és krízisbiztosítási hozzájárulások és elmaradások kapcsán kerül bevezetésre. A későbbiekben pedig lehetőség lesz az esetleges támogatásokhoz kapcsolódó visszaköveteléseket és egyéb befizetéseket is ezen a módon kiegyenlíteni, ugyanakkor a közzétett számlaszámokra történő átutalás lehetősége továbbra is rendelkezésre áll.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes díjú kezességvállalása révén támogatja a gazdálkodókat fejlesztéseik megvalósításában, versenyképességük növelésében.

Az AVHGA kezessége segít, ha a vállalkozás:

- pályázni kíván beruházásokhoz kapcsolódó támogatásokra, de az induláshoz szükséges önrészt csak hitelekkel tudja előteremteni
- beruházási hitelt szeretne felvenni
- növelni szeretné a forráshoz jutás esélyét
- meglévő fedezeteit nem kívánja jelzáloggal terhelni
- rövid távú finanszírozás céljából forgóeszköz- vagy folyószámlahitel igénylését tervezi
- kedvezőbbé tenné a bankkal való tárgyalási pozícióját, például más fedezet kiváltásával
- kevés fedezetként bevonható vagyonnal, ingószámmal vagy ingatlanral rendelkezik hitelfelvételkor

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | 1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760 | E-mail: office@avhga.hu | www.avhga.hu

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Támogatás

TERMÉNYTISZTÍTÓK, TÁROLÓK, SZÁRÍTÓK ÉS VETŐMAGÜZEMEK FEJLESZTÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

A KAP Stratégiai Terv keretében 2025 tavaszától négy-négy szakaszban nyújthatók be pályázatok a „Terménytisztítók, tárolók, szárítók, vetőmagüzemek fejlesztésének komplex támogatása” című (KAP-RD01a-RD01c-1-25 kódszámú) és a „Terménytisztítók, tárolók, szárítók, vetőmagüzemek fejlesztésének támogatása” című (KAP-RD01a-RD01c-2-25 kódszámú) felhívásokra.

A klímaváltozás terméseredményekre és -minőségre kiható és fokozódó globális hatásainak, a világpiaci áringadozás és az energiafüggőség következményeinek ellensúlyozása érdekében kiemelt jelentősége van a megfelelő színvonalú termelési rendszerek, illetve tárolási technológiák alkalmazásának. A szóban forgó felhívások támogatást nyújtanak a megtermelt szántóföldi termények tárolási, szárítási és tisztítási kapacitásainak fejlesztéséhez, új üzemek létesítéséhez, valamint a meglévő üzemek korszerűsítéséhez. A pályázati kiírások lehetőséget biztosítanak továbbá a megújuló energiaforrások alkalmazásának ösztönzésére, felújítás esetén pedig az energiahatékonyságot növelő technológiák alkalmazására.

A vetőmag-feldolgozás fejlesztésének kiemelt célja a magas csíráképesség és a vetőmag tisztaságának fenntartása. A felhívások segítséget nyújtanak a vetőmagüzemek gépeinek, műveleteinek, folyamatainak modernizálásához, valamint a környezet-kímélő technológiai berendezések beszerzését célzó fejlesztések megvalósításához.

Támogatási kérelmet mezőgazdasági termelők vagy azok tagságával működő szövetkezetek, szociális szövetkezetek, illetve állami elismeréssel rendelkező együttműködések nyújthatnak be.

Az első kiírás esetében a teljes támogatási keretösszeg 35 milliárd forint, az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás minimum 100 millió, legfeljebb egymilliárd forint. A kérelmeket 2025-ben május 28-tól június 24-ig két szakaszban, majd 2026 elején további két ütemben lehet beadni. A második kiírás esetében a támogatási keretösszeg összesen 15 milliárd forint, az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás legfeljebb 100 millió forint. A kérelmeket 2025-ben négy szakaszban, így áprilisban és májusban, illetve novemberben és decemberben lehet benyújtani. A támogatás mindkét kiírásnál alapesetben az elszámolható költségek maximum 50 százaléka lehet. A pályázó által elnyert vissza nem térítendő támogatás kiegészítéseként további kamat- és garanciadíj-támogatást lehet igényelni a beruházások könnyebb megvalósíthatóságának érdekében, de a támogatási intenzitás mértéke nem haladhatja meg a 65 százalékot.

AZ ALAPÍTVÁNYI KEZESSÉG KIEMELKEDŐ SZEREPE AZ AGRÁRGAZDASÁGI KRÍZISHELYZETEK KEZELÉSÉBEN

A magyar agrárium az elmúlt években számos kihívással szembesült. Ezek közé tartoznak a Covid-járvány hatásai, az ellátási láncok akadozása, az esetenként súlyos méreteket öltő aszály és fagykár, az orosz-ukrán háború következtében megnövekedett ráfordítási költségek és piaci zavarok. Az ágazatot emellett állategészségügyi problémák is sújtják, mint a sertéspestis és a madárinfluenza folyamatos fenyegetése, valamint a ragadós száj- és körömfájás megjelenése. Bebizonyosodott, hogy az ágazat szereplői szakszerűen és fegyelmeyzetten viszonyulnak a kialakult válsághelyzetekhez, így a mostani állategészségügyi kihívásokhoz is. Egyértelművé vált továbbá, hogy a kormányzati segítség (például a károk költségvetési forrásokkal történő ellensúlyozása, az állatállomány pótlásának támogatása, a bérköltségek átmeneti és a járványügyi költségek átvállalása stb.) és a speciális finanszírozási megoldások (hitelmoratórium, kedvezményes hitelekhez való hozzájutás segítése stb.) is elengedhetetlenek ahhoz, hogy a

gazdálkodók folytathassák, újraindíthassák gazdálkodásukat, vagy megvalósíthassák tervezett, esetleg már megkezdett fejlesztési projekteiket.

A krízishelyzetek kezelésében kiemelt jelentőségű a gyors és határozott intézkedések következetes végrehajtása, amely nemcsak az érintett gazdálkodóktól, hanem a finanszírozóktól is alkalmazkodást követel. Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) banki hitelezést megalapozó kezességvállalására a korábbiakban és a mostani állategészségügyi válsághelyzetben is lehet számítani. A száj- és körömfájás-járvány által okozott helyzet gazdasági kezelésének érdekében módosult az Agrár Széchenyi Kártya termékeinek jogi hátterét biztosító rendeletet, így a hitelkonstrukció többek között kamatmentes hitellel és kapcsolódó ingyenes kezességvállalással is segíti az érintett állattartók és exportőrök finanszírozását.

RÖVID ELLÁTÁSI LÁNCOK FEJLESZTÉSE

A KAP Stratégiai Tervben 2025 májusától több szakaszban nyújthatók be pályázatok az „Rövid Ellátási Láncok fejlesztése” című (KAP-RD49-1-25 kódszámú) felhívásra. A rendelkezésre álló teljes támogatási keretösszeg 1,6 milliárd forint. A felhívás a termelők, feldolgozók és a fogyasztók közötti szoros földrajzi és társadalmi kapcsolatok létrehozásával olyan együttműködések kialakítását támogatja, amelyek a termelők számára méltányos megélhetést biztosítanak, a fogyasztók részére pedig a bizalom alapuló élelmiszerellátást támogatják. A konstrukció célja a helyi termelés és értékesítés folyamatainak kialakítása, valamint a helyi gazdaság és a vidéki közösségek megerősítése. A támogatás igénybevételével az együttműködésben részt vevők közös műveltervre alapozott értékesítési formákat alakítanak ki, amelyek a termelők közös és közvetlen piacra jutását szolgálják.

A támogatási kérelem benyújtására kizárólag konzorciumi formában van lehetőség, amelynek legalább négy, egymástól gazdaságilag és jogilag független együttműködő taggal kell rendelkeznie. A konzorciumban részt vevő tagok legalább felének mezőgazdasági termelőnek kell lennie (őstermelő, mezőgazdasági termelőnek minősülő egyéni vállalkozó, szociális szövetkezet). A vissza nem térítendő támogatás maximális mértéke, a megvalósított tevékenységtől (például a rövid ellátási lánc együttműködés szervezése, létrehozása, működtetése; immateriális javak beszerzése; szabadalmak és védjegyek megszerzése; tároló és más épületek bérlete, átalakítása; új eszköz beszerzése stb.) függően az elszámolható költségek 65-100 százaléka lehet. Az elérhető támogatás pályázónként legfeljebb 70 millió forint lehet.

AZ ALAPÍTVÁNYI KEZESSÉGVÁLLALÁS SEGÍTI A MEZŐGAZDASÁGI BERUHÁZÁSOK MEGVALÓSÍTÁST

Az agrárszektor korszerűsítésének, valamint hatékonyabbá tételének kiemelt jelentősége van abban, hogy a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozások versenyképessége, valamint a vidéki életszínvonal növekedése elérhetővé váljon. Hosszabb távon is kulcsfontosságú, hogy miként segíti a most rendelkezésre álló támogatási forrás a agrárvállalkozások fejlesztési terveinek, beruházásainak sikeres megvalósítását, és így a hazai és nemzetközi piacokon való helytállását.

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 2024-ben a mezőgazdasági beruházások teljesítményértéke folyó áron 670 milliárd forintot tett ki. Az agrárberuházások hagyományosan szorosan kapcsolódnak a támogatási lehetőségek alakulásához. A tavalyi évben az új uniós fejlesztési időszak nyertes vidékfejlesztési projektjei még csak kisebb mértékben jelentek meg a piacon, a fejlesztések tömeges megvalósítása az előttünk álló időszakban várható. A projektek mielőbbi megvalósítását támogatja, hogy az elmúlt hónapokban a KAP Stratégiai Terv keretében több, a beruházásokat segítő kiírásnál (például a kisebb méretű élelmiszeripari szereplők és az állattartó telepek esetében) már a

támogató okiratok is kiadásra kerültek. Az elkövetkező hónapokban pedig további (például öntözésfejlesztési, precíziós gazdálkodási stb.) beruházásokhoz kapcsolódó támogatási kiírásokra nyújthatják be igényeiket a szektor vállalkozásai.

A fejlesztések eredményes megvalósítása a gazdálkodók saját forrásaira és hiteleire, illetve a pályázati nyertesek esetében a támogatás felhasználására is támaszkodik. A beruházások sikeres megvalósításához az állam és a bankszektor szerepvállalása is szükséges. Az elmúlt időszakban még inkább felértékelődött az agrárgarancia szerepe a finanszírozáshoz történő hozzáférés szempontjából, mivel a banki hitelek jelentősen megrágtak, valamint a nagyobb ágazati és geopolitikai kockázatok hatására a pénzügyi intézmények jóval óvatosabban járnak el a gazdák hitelezésében. Az agrárium szereplőinek versenyképes, stabil működését jelentősen segíti az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kedvezményes intézményi kezességvállalása, amely a projektek létrehozásának és fenntartásának hitelezésénél is igénybe vehető. Az AVHGA kezességvállalásával könnyebb teszi a forrásokhoz történő hozzájutást, például azáltal, hogy a gazdálkodók hiteligénylésekor az esetleges fedezethiány csökkenthető, vagy más fedezetek kiválthatók, és a hitelért folyamodók kedvezőbb feltételekkel (nagyobb hitelösszeg, alacsonyabb kamat, hosszabb futamidő) juthatnak hozzá a fejlesztések megvalósításához szükséges forrásokhoz. A KAP Stratégiai Tervben a maximális támogatási intenzitás úgy került megtervezésre, hogy a vissza nem térítendő támogatás a beruházási költségeken túl a kapcsolódó külső finanszírozás költségeire is igénybe vehető legyen. A fejlesztési pályázatoknál a legfeljebb 65%-os támogatási intenzitásból maximum 50% beruházási támogatásként; maximum 10% a támogatott beruházást finanszírozó hitelhez kapcsolódó kamattámogatásként; maximum 5% pedig az AVHGA kezességvállalási díjához adott kezességi díjtámogatásként vehető igénybe.